

Szerkesztőségi iroda:
Nagybeeskerek, Zápolya-u. 1.,
ahová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya u. 1.
ahová a hirdetések, az előfizete-
sek és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások inté-
zendők.
Telefon-szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRÁJIER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 K.
Félévre ——— 12 K.
Negyedévre ——— 6 K.
Egy hóra ——— 2 K.
— Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtak
nak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.
Megjelenik vasár- és ünnep-
napok kivételével minden nap
délután 5 órakor.

Nagybeeskerek, 1911.

XL. évfolyam 281. szám.

Szombat, december 9.

A magyar Kánaán.

— december 9.

Ott tartunk ma már, hogy az egykor
tejjel mézzel folyó magyar Kánaánban va-
lósággal éhínség fenyeget.

Mindenféle élelmiszerből kevés kerül
a piacra. Kevés, mert sokkal többre volna
szükségünk, mint amennyit forgalomba
hoznak. Tehát: kevés a hus, kevés az élő-
jóság, kevés az aprójóság, kevés a tej,
zöldség, kevés a liszt, kevés a kenyér, a
zsír, a tűzifa, szóval kevés van a piacon
mindenből, ami élelmiszerre szükséges.

Es mivel kevés, drága is, olyan drága,
maholnap már csak a gazdag emberek tud-
ják az élelmiszereket megfizetni s az or-
szág népének milliói különösen pedig a kö-
zéposztály, nemsokára korpakenyérre
szorul.

Ennek az egyetlen orvossága pedig
csak a fölbtermelés volna. Mert nem igaz
án, hogy itt minálunk azért van drágaság,
mert az egész világon drágaság van. Sőt,
nekünk örülnünk kellene annak, ha más-
hol drágaság van, — s ha mi jól be vol-
nánk rendezkedve, akkor a világ drágasá-
gából minékünk meg kellene gazdagodni.
Ez az igazság. Mi Európa éléskamrája va-
gyunk és emberöltők óta fizetjük más ál-
lamok ipari terheit, melyek reánk — a mező-
gazdasági államra hárulnak, — most meg
amikor élelmiszer miatt az egész világ
meg van szorulva, mincsenek nyeresztermé-
nyeink, hogy azokat drága árért értékesít-
hetnénk.

Termelni kellene tehát sokat, gyorsan,
minél előbb. Ez a feladat. Mert az általános
drágaság nem fog megszűnni máról-hol-

napra. Ellenkezőleg, mindig jobban és job-
ban fokozódik, mert egész gazdasági rend-
szerünk, értem ezalatt az egész világ gaz-
dasági rendszerét — a fogyasztás folytonos
fokozásának gondolatára van felépítve. Ha
figyeljük a statisztikai adatokat, meggyő-
ződhetünk arról, hogy évtizedek óta min-
den termény ára folytonosan emelkedik
éppen azért, mert a szükséglet mindig
szélesebb és szélesebb területeket igényel
és jövőre is nemesak a mezőgazdasági, de
az ipari produktumok ára is évről-évre
magasabb lesz.

Ha mi nyereszterményeink termelését
fokozni tudjuk, ha mi a magunk nyers
anyagát iparilag feldolgozni tudjuk; ha mi
ebben az országban a saját magunk szük-
ségletét kielégíteni tudjuk, akkor nekünk
nincs drágaság, akkor nekünk egy garast
jelent az a sok millió is, amit a hadse-
regnek kell fizetnünk, az a sok millió is, a
mit a tisztviselők drágasági pótlékára kell
fizetnünk, meg az a sok millió is, melyet az
emelkedő ipari és mezőgazdasági bérek
emelkedésére kell fordítanunk.

Olyan viszonyok között élünk, hogy
örülnünk kellene annak, hogy nyeresztermelő
ország vagyunk, mert óriási a szükséglet
és a kereslet a mi nyereszterményeinkért.
Minden magyar tőkét a mezőgazdasági ter-
melés fokozására kellene fordítani s most
új tőkét kellene teremteni ebből a terme-
lésből arra, hogy kialakuljon rohamosan a
mezőgazdasági ipar, mely maga teremti
meg a gyáripárt s a gondolkodó kereske-
delmet. Ha a magyar tőke felismerné ezt a
helyzetet, ha volna barátsága erre a leg-
realisabb elhelyezkedésre, ha volna gyors
elhatározási képessége; ha volna céltudatos

politikája, négy-öt év alatt felépíthetné a
magyar Kánaánt és elimádkozhatná, hogy
adj uram Isten egy kis általános drága-
ságot.

HIREK.

Tájékoztató.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva
van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és
ünnepeapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtára
vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

December 12. Rendkívüli megyei közgyűlés.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6
órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van
hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől
145 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-7 óráig
urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap
délben gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

A karácsonyi vásár.

Nagybeeskerek, dec. 9.

Még két hét választ el bennünket, de
már erősen megindult a karácsonyi vásár.

Az üzletek már tele vannak ajándék-
nak alkalmas tárgyakkal s kirakatok fal-
ragaszok versenyezve hirdetik a kará-
csenyi ajándékokat. Ha benézünk az üzle-
tekbe, itt is, ott is vásárlókon akad meg a
szemünk, akiknek szívet melegen már a
karácsony közeledése és sietnek beszerezni
a meglepetésnek szánt tárgyakat s ha nap-
ról-napra növekedik a vevők száma, akkor
a beeskereki kereskedők is bizonyosan
örömmel várják a karácsonyt.

Az emberbaráti jótékonságnak mint-
egy hivatott ünnepe a karácsony, melynek
idején a kereszténységet megelőző római
világ is gyakorolta a kölcsönös ajándéko-

még kevésbé volt a legközelebbi szomszéd-
ban mint mostanság, hiszen tengelyen kel-
lett oda elmenni, ami nyáron 5-6 napot,
télen két heti időt jelentett. Minthogy azon-
ban Trifunác azon fia, kinek nevelésére
Varga meghívott meghalt, ő az ügyvédi
pályára lépett. 1848-ban a vészbíróság el-
nöke, majd 1849-ben a vármegye alispánja
volt. Tovább két évnél bujdosott rejtegetve
hazánkban, míg végül Amerikába vando-
rolt ki, ahol Jova államban Lyon városban
telepedett le, ott családot alapítva, fiával
Istvánnal együtt közösen ügyvédkedett,
evvel együtt keresték fel szerény házamat
is a milleniumi éven, egy estén késő éjjeli
órákig felejthetetlenül kedves vendégeink
is voltak.

Dániel Tódoréknál, ki a negyvenes
években generális perceptor, főpénztáros
volt, Karagyena nevű nevelő működött, ez
Temesmegyéből Vingáról való volt.

Evvel be is fejeztem azok névsorát,
kik itt Torontál alsó részében voltak neve-
lők az 1840-es évek alatt.

Vattay Miklós az 1860-as években volt
Kiss Miklósnál nevelő. Ugyanezen idő-
ben volt Damaszkineknál Hajdusicán,
(most Istvánvölgy) Kulifay Lajos mint
nevelő, ki onnan elkerülve itt Beeskereken
1873-ban városi szenátorrá, Stefulich Mi-

Nevelők Torontálban a múlt század derekán

Közi: Menezer Lipót

— A Torontál eredeti tárcája. —

Most azonban térjünk vissza az 1848
előtti időkre, mert itt két országos neveze-
tességű férfi nevét említhetem.

Az egyik Székács József, későbbi nagy
nevű, a legszélesebb körökben tisztelve sze-
retett ág. ev. püspök. Ez Rudnán a két Ni-
kolicsot, Sándort és Pétert tanította. Niko-
lics Sándor a szép és nemeslelkű tisztá ma-
gyar hazafiasságú férfi 1861-ben Toron-
tál vármegye 2-od alispánjává lett vá-
lasztva. Első alispán akkor Rónay Móric,
harmad alispán és mint ilyen a vármegyei
törvényszéknek elnöke Várady Mihály
volt. Februáriustól október elejéig tartott
csak működésük, mert ekkor az összes tisz-
tikar lemondott. 1862-ben jött el ide Szé-
kács József a célból, hogy mint a bányai ág
ev. egyházkerület püspöke, egyházi látó-
gatást tegyen.

Az ez alkalommal általa elmondott
ima, tartalmánál, meg azon bensőségnél
fogva, amellyel előadta, az összes jelen volt
hívek lelkébe, szívébe mélyen bevésődött, e
sorok irójánál felejthetetlen emlékü ma-
radt.

Ekkor közölte velünk Székács József
az ő Torontál vármegyében Rudnán a Ni-
kolics-családnál végzett nevelősködését is.
De ezenfelül ugyanazon idő alatt megta-
nultván a szerb nyelvet, költeményeket for-
ditott magyarra és viszont magyar nyelve-
ket szerb nyelvre is.

A másik országos nevű itt működött
nevelő Samarjay Károly volt. Ez tanította
néhai Karácsonyi László főispán Ferenc
és László nevű fiait. Később Pozsonyban
mint ügyvéd telepedett meg, hogy ott egy-
ben a haladás és magyarság oszlopos tagja
is legyen; erről már előbb is tettem emlí-
tést. De még nevelő korában írta meg ma-
gyar és német nyelvtanát, amelyből még
én is tanultam.

Gyéren Gyertyánffy Jánosnál Vécsey
István volt nevelője László és János
fiainak, meg akkor még fölserdülő leányai-
nak, kiknek egyike Lóri később neje és
mint ilyen a jó hitves és páraltan jó anya
mintaképe lett. Felejthetetlen öreg bará-
tom az Amerikába kivándorolt és ott el-
halt Varga Ferenc úgy került Debreczen-
ből Torontálba, hogy Vécsey István és Ko-
vács Agoston vették reá, hogy Trifunác
János legidősebb fiához jöjjön el nevelő-
nek. Ha jól tudom mindketten el is mentek
érette Debreczenbe, amely város akkoriban

Szabott ár

Goldschmidt Lipót - - férfi és női ruharaktár

Nagybeeskerek, Fő-utca 23, Daun vaskereskedéssel szemben, a Turul és Weinberger cipőraktárak között.

A közeledő őszi és téli idényre, ajánlom dusan felszerelt raktáromat férfi-, fiu- és gyermek öltönyökben.
Angol felöltők, körgallérok, rövid és hosszú téli kabátok, rövid kabát bőrfelsővel és szörme
béléssel, nadrágok, divat mellények, női őszi raglán, sacco, paletto, muff, collier stb. minden e
szakmába vágó cikkeket.

(903-87)

Posta rendelvényeket pontosan eszközölök.

Szabott ár

zás szokását a Saturnaliák ünnepén, de a nélkül, hogy a kedvteliséssel magasabb rendű erkölcsi vagy vallási eszmét kapcsolt volna össze. A kereszténység, majd pedig a jelen század humanizmusa nemesítette oda a karácsonyi ajándék-osztást, hogy az a családban az örömszerzés, a társadalomban pedig a nyomorenyhítés gyöngéül eszközévé lett s végre olyan mértékűvé fejlődött, hogy nemcsak az ipart és kereskedelmet látja el közgazdasági fontosságú teendőkkel, hanem a művészetet és irodalmat is hathatósan foglalkoztatja, egyszóval mind anyagi, mind szellemi téren olyan tevékenységet idéz elő, melynek gyümölcsei nevezetes tényezői már magának a közgazdaságnak is.

A nagyobb városokban, különösen pedig az igazi nagyvárosokban a „karácsonyi piac” forgalma szinte mesés összegekre rug. Számátalan műhely és gyár hónapokon át tartó szorgos munkával, főleg a karácsonyi piac szükségleteinek kielégítésén fáradozik és segítségül híván a művészetet, évről-évre tökéletesedő cikkeket állít elő, hogy az egyszerűbb szükségeken kívül a finomultabb műizlés követeléseinek is elegendő tudjon tenni.

A tehetősebb közönségnek azonban nemcsak a fényes cikkek vásárlására, hanem a szűkölködők fölsegítésére is jut pénze. Egyesek, jótékony egyesületek s hatóságok sok ruhátlant felöltöztetnek és számos szegény, hideg hajlék bemelegítéséről gondoskodnak. S mindez talán az év egy más szakában sem olyan szükséges és áldásos, mint éppen karácsony ünnepén, mikor a tél zordonsága és a keresetben való fogyatkozás annyi szerencsétleni tenne még szerencsétlenebbé, ha felebarátai szeretet meg nem látná s letörölni nem sietne a nélkülözők könnyeit éppen azokon a szent napokon, amelyeken mindenki igyekszik örülni és örömet szerezni.

— **A szeplőtelen fogantatás ünnepe.** A szokott fényes ünnepelte meg tegnap a róm. kat. egyház Mária szeplőtelen fogantatásának ünnepét. Ez alkalomból a nagybeeskereki róm. kath. plébánia-templomban tegnap reggel 7 órakor szent mise volt, melyen Ullwer redemptorista atya

pontifikált. A mise alatt általános szent áldozás volt. Utána pater Ullwer szentbeszédet mondott, melyet egyúttal befejezte itten 3 napon át tartott missió renovációját, egyben pedig kiosztotta a pápai áldást. Ezután Te Deumot tartott, melyet szentségi áldással fejezett be. Fél 9 órakor deákmise volt, melyen a helybeli tanítétek róm. kat. növendékei vettek részt tanítóik és tanáraik vezetése mellett. 10 órakor magyar szentbeszéd volt, utána pedig pontifikációs nagymise, melyet *Magyary Pál* apátplébános pápai kamarás tartott. A mise alatt az egyházi ének- és zenekar *Wehninger* Károly vezetése mellett *Politzer* Misé-jét adta elő, offertoriumra pedig *Boross* Károlyné urnó *Marchaisi Ave* Máriaját énekelte. Délután 3 órakor pedig ünnepies veetszene és ájtatosság volt.

Személyi hír. Dr. *Dellimanics* Lajos főispán tegnap este érkezett haza kurjácskai birtokáról.

— **A közigazgatási bizottság ülése.** Torontál vármegye közigazgatási bizottsága november 11-én, hétfőn délelőtt tartja december havi rendes ülését a vármegyházban.

— **A vármegyei állandó választmány** ma délután ülést tartott, amelyen a keddi közgyűlés tárgyait készítette elő.

— **A tisztviselők szövetkezete** A nagybeeskereki köztisztviselők fogyasztási szövetkezetét előkészítő bizottság tegnap tartotta *Jankó* Agoston alispán elnöke alatt utolsó értekezletét. Az elnök az értekezletet megnyitván, a beérkezett aláírási ívekkel örömmel konstatálja, hogy a nagybeeskereki köztisztviselők tömegesen jelentkeznek az elviselehetetlen drágaság ellen való kartársi egyesülésre. Vannak ugyan még mindig bizalmatlanok, de hiszi, hogy a közel jövő saját jól felfogott érdekükben ezeket is meg fogja győzni az egyesülés szükségességéről. Elismeri, hogy itt Nagybeeskereken a tisztviselőknek a fogyasztási szövetkezetek működéséről a múltban szomorú tapasztalataik vannak, de az idők változtak, a tisztviselők előtt az országban számos virágzó szövetkezet működik példaképpen és a múlt tapasztalataiból is okulhatnak annyit hogyan kell most jobban csinálni. Ő bizton reményli, hogy a tisztviselők szolidáris kartársi összetartása esetén a szövetkezet meg fogja valósítani

a hozzá fűzött reményeket, hogy tagjainak a háztartási és egyéb szükségleti cikkeknél és tárgyakkal minél olcsóbban való beszerzését lehetővé tegye. Ezután az alapszabályokat revidálták át, melyhez hozzászóltak *Tóth* István pénzügyigazgató, *Kovács* Rókus kir. ügyész, *Riesz* Jakab, *Stross* Béla, *Szenes* Adolf és *Vajda* Lajos tanárok, dr. *Hochstrasser* Miklós és *Sipos* Izidor. Elnöklő alispán konstatálja, hogy az alapszabályok által a megalakításhoz megkívánt 400 üzletrész jóval fölül van jegyezve és így az aláírók alakuló gyűlésre meghívhatók. Az alakuló gyűlést december 22-én d. u. 4 órakor fogják megtartani, a melynek részleteit megállapítva az értekezlet véget ért.

— **Iparengedély.** A legutóbb tartott városi iparhatósági ülésen *Zabán* Bogdán bogárnarmesterségre kapott iparengedélyt.

— **Magyar név.** A helygyámiszter dr. *Fischer* Imre nagyszentmiklósi illetőségű budapesti lakos családi nevének „*Fazekas*”-ra kért átváltoztatását megengedte.

— **Eljegyzés.** *Klein* Manó felsőfőltébe kereskedő eljegyezte *Weisz* Ellát, *Weisz* Mór itteni tekintélyes kereskedő bájos és szeretetreméltó leányát.

— **A Gyártelep vasuti állomás megnyitása.** A nagybeeskereki vasuti forgalmi főnökségtől vett értesítés szerint az újoman épült Nagybeeskerek-gyártelep állomást a személyforgalomra folyó hó 10-én megnyitják. Az utasok fel és leszállása tehát e naptól kezdve nem a régi megállóhelyen,

Borszéki
GYÖGYÉSZ ÜDÍTŐVÍZ

A SZÉNSAVAS ÁSVÁNYVIZEK
KIRÁLYA!

Főraktár:
Tolveth Frigyes cégnél,
ezenkívül (1082-156
minden jobb fűszer- és esemegeüzletben

hály polgármester elhalása után ennek helyébe lett megválasztva. A korán elhalt polgármester areképét a város halás közönsége megfestette és ez a közgyűlési teremben látható.

Törökbeesen Rohonczy Lipót fiainak nevelője Istvánfi István volt, ki most ugyanott közjegyző. Az 1850-es években gondolom 1860-ig felejtethetetlen Feigl Zsigmond öreg barátomnál mindnyájunknak szeretve tisztelt Zsiga bácsinknál Ökrös Bálint Debreczenben végzett theologus volt két fiának Zsigának és Károlynak nevelője. Derék, szintiszta jellemű, ősmagyar ember volt Bálint barátunk, a Bach-korszak dacára is keveset tudott itt Beeskereken németül megtanulni.

Az 1860-as években az 1870-es évek kezdetéig gr. Gesztesy László fiainál Ákos és Lászlónál a most elhunyt Almássy Elek volt nevelő. Ugyancsak az 1860-as év végén vagy a 70-es évek elején lehetett, hogy a szinte nemrég elhunyt Várnay Imre magyar nyelvben tanította Csekonics Margit grófleányt. Várnay különben rendes foglalkozásánál fogva akkoriban Gesztesy Sándor ügyvéd mellett bojtároskodott Zombolyán. Az 1870-es évek végén, az 1880-as évek elejéig Balázs Frigyes eleméri közbirtokosnál Létmányi Nándor nevelődött, később innen Budapestre került mint főgimnáziumi tanár, majdan igazgató.

Befejezésül még néhány elemi iskolai tanítóról is illő megemlékezni, kik még gimnaziális magánoktatással is foglalkoztak. Ilyen Brájer Ferenc, ki az akkor még egyetlen belvárosi r. k. elemi iskolában tanított. Erről az is említést érdemel, hogy folyékonyabban meg sebben is beszélt magyarul mint németül. Őt megelőzően Gesztesy Antal is tanító volt ugyanazon iskolánál, ez meg nem is tudott tan németül, amit tudott is itt tanulta, de amit e nyelven nem tudott, azt Márton szótárában kereste, ami ebben nem volt, akkor az nem is létezett. Ehhez mérten ugy is itélkezett, amikor mint az időbeli városi szenátor egy nála panaszt tevő német asszonyval azon elutasító végzést közölte, hogy „Gehen Sie nach Haus! Márton hat nicht geschändet”. Hiába mondta a sváb asszony „aber ich mächt gebt’ han net der Marton, dem Nachbar sei Bu hat geschänt”.

A sváb Shäna alatt verbális injuriát ért. A r. k. népiskolánál még egy tanító működött Stumpfegger Ferenc, ki a Bach időben lett városi szenátor, az azonban már jobban bírta a német nyelvet mint a magyart. Hogy Gesztesy és ez utóbbi gimnaziális oktatással foglalkoztak e tanítóságuk idején, erre nem emlékszem. De hogy a gör. keletiek belvárosi szeb iskola tanítója Matheies Toma boldogult Mihály bányát a I. gimnaziális osztályra tanította azt tudom, ki is aztá a II. osztályt

Verbáson, a III. és IV-iket Temesváron, az V. és VI-ikat Kecskeméten végezte. Készségtelen az, hogy Matheies, ki itten már az 1833-as években tanítószkodott, a magyar nyelvet bírta, holott ma, amikor az 1868-iki népoktatási törvény már 43 éve hogy meghozatott, jól mondani így, mert azt, hogy teljes érvényben volna, nem felelt meg a valóságnak, van még elég néptanító, ki magyarul nem tud, e nyelven tanítani nem képes, de még hány, aki így tudni és tanítani nem akar. Hogy ez továbbra is így maradjon, arról gondoskodnak azok, kik kifélek hirdetik elviselehetetlen türelmetlenségünket és erőszakos minden nem magyar ajkú elavonó, magyarosításunkat. De erről tegyenek azok kik hazánk sorsának vezetésére vállalkoztak és a jövőben vállalkozni fognak: ha mulasztás vagy hiba történt, az őket megillető részt vállalják magukra azok, kik szükségtelenül fölpuskaporozták a népek minden rétegeit és ebben a „respicere finem” mérlegelésből, tudatlanságból, vagy lelkiismeretlenségből elzárkóztak.

En a magam részéről, szerény tehetőségemhez mérten csak annak megírásánál vállalkoztam, amit nem szerettem volna, hogy egészen feledésbe menjen az, aminek megírása talán avatottabb tollat is megérdemelt volna, — de ilyen eddig nem akadt.

(Vége)

APOLLO BIOSKOP

(MAGYAR KIRÁLY SZÁLLODA)

Előadások tartatnak hétfő kivételével naponta délután 6 órakor és este fél 9 órakor; vasár- és ünnepnap délután fél 4 órától este 11 óráig.

Helyárak: Páholyülés 1 K., I. hely 60 fill., II. hely 40 fill., III. hely 30 fill.
Gyermekeknek: Páholyülés 60 f., I. hely 40 f., II. hely 30 f., III. hely 20 fill.

MŰSOR: szombat, dec. 9-én és vasárnap, dec. 10-én:

1. Tripoliszi események. (Helyszíni felvételek.)
2. A tanítvány. (Vigjáték)
3. Idill a tengerparton. (Életkép.)
4. Bandika megszökik otthonról. (Humoros)
5. Kerkai vizesések. (Színezett látkép.)
6. Palí költözőkodik. (Komédia.)
7. Dráma a gyorsvonaton

(1967-64 1)

Tisztelettel az igazgatóság.

hanem az új állomáson történik, hol a fel-
szálló utasoknak menetjegyek is kiadatnak.

— **Alapítvány Vhosz. részére.** A m. kir.
szabadalmazott osztályországi részvény-
társaság a Vidéki Hírlapírók Országos
Szövetsége segítő-alapja javára régebben
létesített 25 ezer koronás alapítványát
újabbban 10 ezer koronával gyarapította. A
védéki sajtó munkásait megfizető, nobi-
lis határozatát tegnap közölte az osztály-
országi részvénytársaság igazgatósága a
V. H. O. Sz. szegedi központjával, megje-
gyezvén egyúttal, hogy szívesen járult a
szövetség segély-alapjának gyarapításához,
elismervén ezzel a szövetség tagjainak kul-
turmisszióját a magyar vidéken.

— **A kereskedelmi alkalmazottak Szil-
veszter-estélye.** A nagybecskereki kereskedelmi
alkalmazottak a „Korona“-szálloda összes ter-
meiben Weisz Dezső vezetésével gazdagon
válogatott műsorral Szilveszter-estélyt rendez-
nek. Bővebbet a meghívókon.

— **Idült alkoholizmusban** szenvedőknél
a természetes **Ferencz József**-késérőviz meg-
fizethetetlen. Ha iszákos emberek naponként a
reggeli előtt egy-egy borospohár valódi Ferencz
József-késérővizet isznak, nyelvük megtisztul,
a halántékokon érzett nyomasztó fájdalom
megszűnik és az étvágy csakhamar megjavul.
A Ferencz József-víz állandó használata mellett
a beteg nem kívánja annyira az alkoholt, mint
annak előtte. — Kapható gyógyszertárakban és
fűszerkereskedésekben. A Sztéküldési-Igazgató-
ság Budapesten.

— **A kolera. — A zárlat feloldása.** A
kolera ugylátszik megelégette grasszálását,
mert immár a negyedik napja nem törté-
nt megbetegedés. A legtöbb megbetege-
dettek már mind annyira jobban vannak,
hogy ma ki is bocsátják őket a járványkór-
házból. Kapka György cukorgyári mun-
kás kivételével, ki egészséges állapot-
daca még bacillushordozó. A megfigyelés
alatt állókat szintén ma bocsátják el, a cu-
korgyárban pedig ma délelőtt oldják fel a
zárlatot. A Doctor Róza megbetegedése
folytán visszamaradt 40 munkást az öv-
intézkedések szigorú betartása mellett ma
engedik utnak.

A vármegyében szintén szünetel a jár-
vány s csak Eleméren várnak a zárlat fel-
oldásával.

— **Gondos anyák figyelmébe.** A gyermek-
betegségek ellen való legjobb védekezés az, ha
gyermekünket erőssé, edzetté és a ragályos
betegségekkel szemben ellentálló képessé tesz-
szük. Az angol gyermek halandóság azért
sokkal alacsonyabb, mint a miénk, mert a fent
elmondottakra ott kiváló gond fordítottatik s
nincs család, hol a gyermekek a hideg évszak
alatt ne fogyasztanák a csukamájolajat, mert
e szer az, mely óriási nagy táperezéjével fogva
kiváló eredményeket idéz elő. Igaz, hogy a
gyermekek nem szívesen vették be e szert, de
mióta a Zoltán-féle csukamájolaj forgalomba
jött, azóta minden kifogás elesik s e kiváló
szer elterjedése oly nagy, hogy kevés család-
nál hiányzik s minden gyermek szívesen veszi.

— **Jogászotthon** a címe annak az igazán
hézagpótló és életrevaló ujtásnak, melylyel
dr. Kállay Zoltán jogi szemináriuma (Budapest,
IV. Kaplony-utca 5/a, a kir. magy. tud. egye-
temmel szemben) az új iskolai évről a közön-
ség elé lép. Az évek óta legszebb eredmé-
nyel működő intézet új helyiségeiben akként
rendezkedett be, hogy bennlakó joghallgatók-
nak igen mérsékelt díjazásért elsőrendű teljes
ellátást nyújt. Ez ujtással a szeminárium mint
nevelő is igen jelentékeny és üdvös hatású
tényezővé vált, módjában állván ily módon a
gondjaira bízott ifjúság fokozottabb ellenör-
zése, mi által visszatarthatja őket a könnyel-
működéstől s a felesleges szórakozásoktól,
melyekhez — nagy városban — oly közel van
a mulatság, ehhez a lumpolás, végül a — zül-
lés. Az intézet szívesen nyújt az érdeklődők-
nek kimerítő levélbeli felvilágosítást.

Egy népszerű. A „Moll-féle sósborszesz“
által a betegnek egy ép oly gyógyhatású, mint
olcsó szer nyújtatik közhíves és csúszos
bántalmaknál, sebeknél és daganatoknál. Egy
üveg ára utasítással együtt 2 kor. Sztéküldés
naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs.
és kir. udvari szállító által, Bécs, I., Tuchlau-
ben 9. A vidéki gyógyszertárakban és anyag-
kereskedésekben határozottan Moll-féle készit-
mény kérendő az ő gyári jelvényével és alá-
írásával.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagy-
becskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt
hétén a következő bejelentések történtek:

— **Házasságok:** Ratter Miklós rk. szabó és
Olareuszka Mária Magdolna rk.

— **Születések:** Herdina Sándor rk. vasuti
váltóór, leánya. — Turinszky Milos gk. napsz.,
leánya. Dojkov Dojko gk. kertész, fia. —
Kratochvil József rk. napsz., fia. — Szekosán
József rk. zenész, leánya. — Burai György rk.
zenész, fia. — Bati Mihály ref. hiv. szolgál-
leánya. — Kreiner Anna rk. eseléd, fia. —
Jára József rk. vár. irnok, 2 fia.

— **Halálosok:** Szekulity Péter gk. 74 éves
keres, aggkór. — Miklea Anáneas gk. 64 éves
napsz., ütőérelmeszedés. — Müller Miklósné
rk. 43 éves, gyomorrák. — Özv. Stankovits
Szvetozárné gk. 70 éves, gyomorrák. —
Vojnov Vazul gk. 31 éves napsz., tüdővész. —
Cvejanov Dusica gk. 13 hónapos, difteria.
Bartos Ilona Vilma rk. 4 éves, torokgyík. —
Kelemen Róza rk. 38 éves, tüdővész. — Zsif-
kov István gk. 69 éves vár. szegény, aggkór.
Gaszkó Teréz rk. 16 éves, genyverőség. —
Baranyi Viktória rk. 3 éves, difteria. — Nashed
Mátyás rk. 68 éves napsz., tüdőbaj. — Özv.
Primusz Istvánné rk. 86 éves, aggkór. —
Erszky Natália gk. 20 hónapos, difteria. —
Özv. Potven Józsefné rk. 76 éves, tüdőbaj.

— **Köztudomásu,** hogy köhögés, rekedt-
ség és elnyálkásodásnál legbiztosabban h tnak
a világhírű Egger-féle mellpasztillák, melyek a
gyomrot nem rontják és kitűnő ízűek. Kaphat-
ók minden gyógyszertárban és drogériában.
Doboz 1 kor. és 2 korona. Próbadoz 50
fill. — Főraktár: Nádor-gyógyszertár Budapest,
VI., Váci-körút 17.

— **A Dr. Richter-féle Liniment. Caps.
comp. (Horgony-Pain-Expeller)** igazi, népszerű
házi szer lett, mely számos családban már
sok év óta mindig készletben van. Hátfájás,
csipőfájdalom, fejfájás, közhvény, eszűnél stb-
nél a Horgony-Linimenttel való bedörzsölések
mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő;
sőt járványkóránál, minő: a kolera és hányó-
hasfolyás, az altestnek Horgony-Linimenttel
való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult.
Ezen kitűnő házi szer jó eredménnyel alkal-
maztatott bedörzsölésképpen az influenza ellen
is és üvegekben: a K — 80, K 1:40 és K 2 —
a legtöbb gyógyszertárban kapható, de bevásár-
lás alkalmával tessék határozottan: Richter-
fele (Horgony-Pain-Expeller) kerni, valamint a
„Horgony“-vedjegyre figyelni és csak eredeti
üveget elfogadni.

Irodalom, művészet.

— **Koncz János és Kiss Gyula hangver-
senye.** Ma este két jeles zongoraművész hang-
versenyében lesz alkalma gyönyörködni a
közönségnek. Ma este lesz ugyanis **Koncz**
Jánosnak a budai zeneakadémia tanárának és
Kiss Gyulának az orsz. m. kir. zeneakadémia
jeles növendékének hangversenye a Lloyd-tár-
sulat nagytermében. A hangverseny iránt élénk
érdeklődés nyilvánul s így előreláthatólag min-
den tekintetben szép sikerű művészestélyre van
kilátás.

* **A Katholikus Szemle** decemberi füzete
most jelent meg a következő tartalommal:
Élet és fizika. Stukner János dr.; Egy
XVII. századbeli mecénás. bibornokról.
Márffy Oszkár dr.; Csillagászati ismer-
teink. II. Platz Bonifác dr.; Aldozat. El-
beszélés Franciából fordította Gubica La-
jos; Hangok a végtelenből. Költemény.
Pátyi István; A magyar Liszt-ünnepségek.
Járosy Dezső; Folyóiratok szemléje gd.
Könyvismertetések és bírálatok. Tárgymu-
tató az egész évfolyamhoz. A Katholikus
Szemle a Szent István társulat elnökségé-
nek felügyelete alatt s ugyanazon társulat
költségén adatik ki, mint a társulati tagok
évi illetményének egy része. Nem tagok
számára előfizetési ára 10 korona. Megje-
lenik a nyári szünetidő (július—augusztus)
kivételével havonként, összesen tehát tiz-
szer, hat éves füzetekben.

TÁVIRATOK.

A véderővita.

**A képviselőház mai ülése. — A véderő-
vita folytatása. — Interpellációk.**

Budapest, dec. 9. (A „Torontál“
eredeti távirata.) A képviselőházban ma is
a véderővita napja volt. A javaslatához két
szónok beszélt és pedig Simon Elemér
mellette, Sággy Gyula Kossuth-párti pe-
dig természetesen ellene. Az ülésen azon-
kívül interpellációk is voltak. Így Huszár
Károly a tanítók fizetésjavítása érdekében
Lovászy Márton pedig a zombori közigaz-
gatási visszaélések miatt interpellált.

Náway elnök fél 11 órakor nyitja meg
az ülést. Elnöki előterjesztései után, bemu-
tatja a beérkezett kérvényeket, amelyeket a
kérvényi bizottsághoz utasítanak.

Ezután áttértek a

véderőreform

folytatólagos tárgyalására.

Az első szónok **Simon Elemér** mun-
kapárti volt, aki hosszas beszédben fejte-
gette a hadsereg fejlesztésének szükség-
ségét. Kiemeli azon körülményt, hogy a
mi hadseregünk a többi európai nagyha-
talmaktól mennyire visszamaradt. Nagy el-
ismeréssel szól a hadvezetőségnek a leg-
utóbbi évtizedben tett humanus intézkedé-
seiről és beszéde végén újból hangoztatja
a véderőreform sürgős keresztültvitelét. A
javaslatot elfogadja.

Ezután **Sággy Gyula** Kossuth-párti
beszélt a javaslat ellen, felhozván a köz-
ismert kifogásokat.

Most áttértek az

interpellációkra.

Huszár Károly a tanítók fizetésrende-
zése érdekében beszél, kifejti, hogy egy
jobb munkás is többet keres, mint egy ta-
nító, akinek pedig több a társadalmi köte-
lezettsége, mint a munkásnak.

Zichy János gróf kultuszminiszter
nyomban válaszol az interpellációra és ki-
jelenti, hogy a miniszteriumban olyan in-
tézkedések vannak folyamatban, melyek

Berson
GUMMISARKOK

Egy csinos nőcskét elérni
Két svihák igyekeznek nagyon.
Elcsípni egyik sem tudja,
Mert nincs rajtuk „Berson”

11-0 15.2

Köztudomásu ma már, hogy

949—15.11

Dr. KÁLLAY ZOLTÁN jogi szemináriuma
Budapest, IV., Kaplony-u. 5. — Telefon 125—38.

készít elő legsikeresebben ügyvédi, bírói vizsgákra, az összes szigorlatokra, alap- és államvizsgára.
JOGÁSZOTTHON! Bentlakóknak elsőrendű teljes ellátás!

a tanítók anyagi helyzetének gyökeres javítását célozzák, úgy hogy azok teljes megnyugvással tekinthetnek a jövő elé.

A miniszter kijelentését a Ház tudomásul veszi.

Végül *Lovász Márton* a zombori közigazgatási visszaélések ügyében interpellált. Interpellációjára azonban választ nem kapott, mert a miniszterelnök nem volt jelen.

Ezzel az ülés véget ért.

Az indemnítási javaslat.

Budapest, dec. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) *Lukács László* pénzügyminiszter a ma folytatott tárgyalások során kijelentette, hogy a kormány kedden terjeszti a Ház elé az indemnításról szóló javaslatot.

A negyedmillió bankcsalás.

Budapest, dec. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Pesti kereskedelmi bank váltóhamisítási ügyében ma szenzációs fordulat állott be. A bank egyik hivatalnok *Risliczky Zoltán* ugyanis ma reggel a lakásán föbe lőtte magát. Kórházba szállították súlyos, de nem életveszélyes sebesülésével. *Risliczky* levelet hagyott hátra, amelyben elmondja, hogy nem bírta elviselni a hamisítás gyanúját, amelyvel az utóbbi időben öt vádolták. Ezzel szemben azonban a nyomozás során a hamisított váltók aláírásaiban megismerni vélik *Risliczky* és hivatalnok társának *Poöl István* kezírását.

Papir Sándor meghalt.

Budapest, dec. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) *Papir Sándor* a Király színház volt jeles komikusa, az újpesti Népszínház mostani igazgatója ma reggel szívszélhűtésben meghalt.

Az olasz—török háború.

Budapest, dec. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mit Rómából jelentik, Ainzarának az olaszok által történt megszállás óta a tripolisz és környékének katonai viszonyai mindinkább megerősödnek. Az olaszok immár korlátlan urai a városnak és Ainzarával fontos támpontot nyertek a parthoz közel fekvő oázisok elfoglalására nézve. Két oázis már is a kezükben van és jelenleg további hétnek a megszállására készülnek.

Tőzsde.

A Lloyd budapesti távirata december 9.

Buza (áprilisra)	23.66
Buza (májusra)	—
Rozs (áprilisra)	20.58
Zab (áprilisra)	19.64
Tengeri (májusra)	16.86

Szerkesztői üzenetek.

Leiningen. Szépen megírt dolog, de sajnos, az aktualitások nagy halmaza közepette, ma már nem aktuális. Így sajnálatunkra nem közölhetjük.

Amice. (Ifjuságom.) Nem közölhető.

„Ruszánda emlékére.” Szintén nem közölhető.

S. R. A cikknek legközelebb sorát ejtjük.

Leggazdaságosabb beszerzés a legújabb látható írásu Remington-írógép,

mert a modern írógéptechnika összes vívmányait egyesíti magában és világszerte elismert legtartósabb gyártmány. Díjtalan és vételkötelezettség nélküli bemutatás az ország bármely részében.

..... Kedvező részletfizetési feltételek.

Ugyanott **Surroggh** amerikai számleíró-összeadó- és számológépek, valamint **Kartothek** amerikai nyilvántartási rendszer és valódi amerikai iroda-, uriszoba- és könyvtárberendezések telepe.

Ológowski és Társa

cs. és kir. udvari szábitók. Budapest, VI., Andrássy-ut 12. sz.

Közgazdaság.

A karácsony és a vasutak.

— A karácsonyi ünnepek alkalmából közlekedő külön személyvonatok. —

A karácsonyi ünnepek alkalmából várható erősebb személyforgalom akadálytalan és rendes lebonyolítása, valamint az utazó közönség kényelme érdekében a rendes személyszállító vonatokon kívül az alább felsorolt vonalakon külön személy-, vegyes- és személyszállító tehervonatok fognak közlekedni:

Budapest nyugati pályaudvarról Mar-cheggia, illetve Wienig.

December hó 23-án külön személyvonat közlekedik I. II. és III. osztályu kocsikkal. Indul Budapest nyugati pályaudvarról este 9 óra 40 perckor, érkezik Wienbe reggel 6 óra 5 perckor.

Pozsonytól Budapest nyugati pályaudvarig f. évi december 23., 24-én és 1912. évi január 1. és 2-án külön személyszállító tehervonat közlekedik I. II. és III. oszt. kocsikkal. Indul Pozsonyból éjjel 1 óra 13 perckor, érkezik Budapest nyugati pályaudvarra reggel 6 óra 55 perckor.

Budapest nyugati pályaudvarról Zsolnára december hó 23-án külön személyvonat közlekedik I. II. és III. oszt. kocsikkal. Indul Budapest nyugati pályaudvarról este 8 óra 50 perckor, érkezik Zsolnára reggel 6 óra 20 perckor. Zsolnán csatlakozást talál Oderberg és Kassa felé.

Pozsonytól Zsolnára december 22. és 23-án külön személyvonat közlekedik I. II. és III. oszt. kocsikkal. Indul Pozsonyból éjjel 10 óra 12 perckor, érkezik Zsolnára éjjel 3 óra 44 perckor. Zsolnán csatlakozást talál Oderberg és Kassa felé.

Lipótvártól Pozsonyig f. évi december 23., 24., 26., 27., 31-én és 1912. évi január 1., 2-án külön személyvonat közlekedik I. II. és III. oszt. kocsikkal. Indul Lipótvártól d. e. 11 óra 5 perckor, érkezik Pozsonyba d. u. 12 óra 49 perckor.

Budapest nyugati pályaudvar és Czepléd között f. évi december 17., 23., 24., 25., 26., 27., 31-én és 1912. évi január 1. és 2-án külön

személyvonat közlekedik I. II. és III. oszt. kocsikkal. Indul Budapest nyugati pályaudvarról d. e. 11 óra 55 perckor, érkezik Czeplédre d. u. 2 óra 11 perckor; Czeplédről pedig indul d. u. 4 óra 57 perckor és Budapest nyugati pályaudvarra érkezik este 7 óra 30 perckor.

Budapest nyugati pályaudvarról Szegedre december 23. és 30-án külön személyvonat közlekedik I. II. és III. osztályu kocsikkal. Indul Budapest nyugati pályaudvarról d. u. 4 óra 40 perckor, érkezik Szegedre éjjel 10 óra 49 perckor.

Budapest keleti pályaudvarról Szabadkára f. évi december 22., 23-án és 1912. évi január hó 2-án külön személyvonat közlekedik I. II. és III. oszt. kocsikkal. Indul Budapest keleti pályaudvarról este 9 óra 55 perckor, érkezik Szabadkára éjjel 3 óra 38 perckor.

Ujvidékről Budapest keleti pályaudvarig f. évi december 22., 23., 24., 27., 28-án és 1912. évi január 2., 3-án külön személyvonat közlekedik I. II. és III. oszt. kocsikkal. Indul Ujvidékről d. e. 10 órakor, érkezik Budapest keleti pályaudvarra este 6 óra 20 perckor.

Budapest keleti pályaudvarról Szolnokig december hó 23-án három külön személyvonat közlekedik I. II. és III. oszt. kocsikkal. Az első különvonat Budapest keleti pályaudvarról indul d. u. 3 óra 5 perckor, Szolnokra érkezik este 6 óra 32 perckor; a második különvonat indul Budapest keleti pályaudvarról d. u. 5 óra 30 perckor. Szolnokra érkezik este 8 óra 50 perckor; a harmadik különvonat pedig Budapest keleti pályaudvarról este 8 óra 50 perckor indul és Szolnokra éjjel 12 óra 3 perckor érkezik.

Budapest keleti pályaudvarról Aradig december 22 és 23-án külön személyvonat közlekedik I. II. és III. osztályu kocsikkal. Indul Budapest keleti pályaudvarról este 9 óra 5 perckor, érkezik Aradra reggel 5 óra 7 perckor.

Budapest keleti pályaudvarról Nagyváradaig december hó 23-án külön személyvonat közlekedik I. II. és III. oszt. kocsikkal. Indul Budapest keleti pályaudvarról d. u. 5 óra 40 perckor, érkezik Nagyváradra éjjel 1 óra 46 perckor.

Szolnoktól Budapest keleti pályaudvarig f. évi december hó 26-án és 1912. évi január hó 1-én külön személyvonat közlekedik I. II. és III. oszt. kocsikkal. Indul Szolnokról d. u. 3 óra 15 perckor, érkezik Budapest keleti pályaudvarra este 6 óra 15 perckor.

Aradról Budapest keleti pályaudvarig f. évi december hó 26-án és 1912. évi január hó 1-én külön személyvonat közlekedik I. II. és III. oszt. kocsikkal. Indul Aradról este 9 óra 1 perckor, Budapest keleti pályaudvarra érkezik reggel 5 óra 30 perckor.

Püspökladánytól Nagyváradig december hó 24-én külön vegyesvonat közlekedik II. és III. osztályu kocsikkal. Indul Püspökladányról éjjeli 3 óra 51 perckor, érkezik Nagyváradra reggel 6 óra 18 perckor.

Nagyváradról Püspökladányig folyó évi december hó 23-án külön vegyesvonat közlekedik II. és III. oszt. kocsikkal. Indul Nagy-

Lovak

télen síkos utakon is megtarják munkaképességüket a Leonhardt

védjeggyel ellátott

eredeti-M-sarkok

által.

Az eredeti-M-sarkok minden tekintetben régóta beváltak és használatban a legolcsóbbak.

1096-76

3*-5*49

SALVATOR

kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Rapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipóczi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

A VILÁG LEGJOBB TEÁI

1137-09

Az angol király szállított.
Különlegesség:
„Kingdom-Blend“
ő felsége az angol király five o'clock-teája.

UNITED KINGDOM
TEA COMPANY
LONDONEC

A Walesi herceg szállított.
„U. K.“-teák
rendkívül kiadósak és
aromatikusak.

Főraktár: Prandell Rezső, Nagybecskerek Hunyadi-(Fő) utca.

8638—1911. tkvi sz

1200—1.1

Árverési hirdetés.

A perlaszi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Kéler Ákos m. főügyész által képviselt kir. kincstár végrehajtónak Gaborov Zorka és öz. Gaborov Milka által képviselt kisk. Gaborov Brankó, kk. Gaborov Velykó és kk. Gaborov Miléva botosi lakosok végrehajtást szenvedők elleni 174 kor. 33 fillér tőke, ennek 1909. január 1-től járó 5 százalékos kamatai és 16 kor. 60 fill. költség iránt folytatott végrehajtási ügyében követelések behajtása végett a pancsovai kir. törvényszéknek és a perlaszi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság területén a botosi 1773. számú tkvben felvett: 1. d. 86. hrsz. 800 □-öl I. o. szántó egészben 197 kor.; 214. hrsz. 213 □-öl szőlő egészben 85 kor.; 378. sz. ház és 400 □-öl házhely egészben 800 kor. becsáron nyilvános árverés útján el fog adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés a botosi 1773. sz. tkvben felvett ingatlanokra C. 1. sorszám alatt öz. Gaborov Milka és öz. Gaborov Szvetozárné szül. Vukanyanszki Tina jávára bekebelezett szolgálmi jogot nem érinti.

Határnapul 1911. évi december hó 20-ik napjának d. e. 9 órája Botos községhez tartozó kiütetik oly hozzáadással, hogy az ingatlan ezen a határnapon a becsáron alól is el fog adatni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, melynek 20%-át a venni szándékozók készpénzben vagy az 1881: LX. törvények. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és 1881. évi 3333. I. M. rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadék-értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: LX. t.-c. 170. §-a alapján a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átsegélyeztetni kötelesek.

A kir. kincstár, valamint az 1889. évi 30. t.-c. 10. §-ának 2. bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1898: XXIII. t.-c. alapján alakult Központi Hitelszövetkezet bánatpénzt letenni nem kötelesek.

Köteles a vevő, ha magasabb ígéretet tett a becsárnál, az 1908: XLI. t.-c. 21. §-a értelmében a letett bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni, ellenkező esetben ígérete figyelmen kívül marad és az árverésben, mely haladéktalanul folytatott, részt nem vehet.

A fenti hrszámú ingatlan a kikiáltási ár felénél, a többi kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

A vevő köteles az árverési vételárát két egyenlő részletben, és pedig az első 15 nap alatt, a másodikat 45 nap alatt az árverés jogerejétől számítva és pedig mindig az árverés napjától számítandó 5 százalékos kamatokkal együtt, az antalfalvai kir. adóhivatal, mint bírósági letéptárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Árverési kivonat:

1. A vevő köteles az ingatlant terhelő és az árverés napját követően esedékes adókat és átruházási illetéket viselni.

2. A vevő az ingatlan birtokába az árverés jogerőre emelkedése után lép, és annak haszna már az árverési naptól fogva őt illeti. Amennyiben azonban az ingatlan haszonbérbe volna adva, csak a gazdasági év végétől.

3. A vevőnek a vételi bizonylat csak akkor fog kiadatni, ha az árverés napjától számított 15 nap alatt a végrehajtási novella 27. §-ának megfelelő utóajánlat nem tétetik.

Kelt Perlaszon, a kir. járásbíró, mint tkvi hatóságnál 1911. évi szept. hó 26. napján,

Bodnár s. k., kir. albiró.

Tenyészsértés-eladás

A csanádi székeskáptalan temessági uradalmában

100 drb fehérszörű 10 hónapos mangalica kan-sértés, darabonként 150 korona árban és 100 darab fehérszörű 10 hónapos mangalica koca-sértés drbként 140 kor. árban eladó.

A sertések kiváló szépen fejlettek.

Kiváratra fogatot küldünk Temessági állomásra.

1194—32

Uradalmi tisztartóság.

Budapest szálloda

Szeged, Aradi-utca 6.

(Tisza nagyszálloda függeléke)

Bejárat a Klauzál-téri villamos vasút megállójától

Udvari szoba személyenként világitással és kiszolgálással K. 1.60. Utcái szoba személyenként villanyvilágitással és kiszolgálással K. 2.40. Ugy az utcái, mint az udvari szobák tiszták és világosak.

A környékbeli közönség kedvelt szállója.

1112—258

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy

karácsonyfák minden nagyságban

a legolcsóbb áron kaphatók délelőtt a **Ferenc József-téren**, délután pedig **Nicky-utca 4. szám** alatt.

Tisztelettel

Wabrinetz Antal.

1190—1.1

Egy jó forgalmu

kávéház, korcsma és fogadó

Torontálmegeye székhelyén, házzal és teljes berendezéssel együtt családi okok miatt

jutányosan eladó.

A ház a piac-téren fekszik, hol hetenkint 3-szor piac és 5 országos vásár van.

Cím megtudható

elap kiadóhivatalában.

1196—51

Lefőztük Párist, Londont és Berlint

szabadalmazott

hajtűnkkel

A frizurát erősen tartja és sohasem esik ki. Kapható minden jobb üzletben Valamennyi kulturállamban szabadalmazva

Polczer és Társa

hajtű- és hajdizsmű-árugyár

Budapest, I. kerület, Lenke ut 65 sz.

1171-10,2

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pémetefű csukorkáknál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-félét kérjünk, mivel sok hasonlatos utánczata van. Az eredetiek minden egyes darabján rajta van a „Réthy” név.

1 doboz ára 60 fillér. :: Mindenütt kapható.

Csak RETHY-félét fogadjanak el

Nincs többé

fejfajás,
reuma,
csúz,
köszvény,
isziász, kolera és más
ragályos fertőzés,

1042—x 6

mert van**„BOROLIN“**

Borolincukorka, Borolinsó és Borolinszappan.

A Dr. Borovszky-féle BOROLINNAK az ára kimerítő használati utasítással üvegenként 50 fillér, a Borolincukorkának 40 fillér, a Borolinsónak 2 korona, a Borolin házi-szappannak darabonként 30 fillér és a pipereszappannak 80 fillér. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Főraktár Nagybecskerek Deutsch Márton fűszerkereskedésében.

Központi főraktár:

Budapest, II., Margit-rakpart 45 sz.

Kitűnő
Zongorákat
 csakis elsőrendű gyárosoktól tartok állandóan raktáron.
Olcsó árak, részletfizetésre is
 régi zongorákat ujjakkal cserélek fel s elvállalok mindenemű javítást, hangolást stb.
WEISSER ADON,
 orgona-építő és zongorahangoló, alapítotott 1886,
 a Würrh-féle zongoragyár itteni egyedüli képviselője
Nagybecskerek,
 Gizella-part 6.
 1106-105

Karácsonyfák
 kaphatók
Ro'sa Béla
 csemege és fűszerkereskedőnél
NAGYBECSKEREK.
 (1189-32)

BIOGRAPH-SZINHÁZ
 a „CLUB“ kávéházban.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy ezen minden szombat és vasárnap a színházza épített, kényelmes ülőhelyekkel berendezett, külön teremben tartom az előadásokat, és pedig: minden szombaton délután 6 és este 9 órakor, minden vasárnap d. u. 3, 1/2, 6 és este 9 órakor.

Belepti díj:

Pályolyülés 1 K. — fill. Gyermekeknek 60 fill.
 I. hely — „ 60 „ „ 40 „
 II. hely — „ 40 „ „ 30 „
 III. hely — „ 30 „ „ 20 „

Diákoknak és katonáknak (örmestertől lefelé) a délutáni előadásokhoz 20 fillér.

1911. évi dec. 9. szombat és dec. 10. vasárnap.

Műsor:

1. Napoleon fogsága (két rész 610 m.) 3. A jó Dagobert király (Kom. 150 m.)
2. Művirágyártás (Torn. 1.0 m.) 4. Mórész mint csempész. (Kom. 180 m.)

Nem kíméltem költséget egy egészen új gép beszerzésére, mi által a képek tisztábbak és nyugodtak.

Szíves látogatást és párfogást kér

kiváló tisztelettel

Sólyom György,

603-x.22

a „Club“ kávéház tulajdonosa.

Alapítotott 1874
Első nagybecskereki sirkő és kőfaragó üzlet és szobrász műterem:
TUNNER ALAJOS cég, acad. szobrász és kőfaragómester

ajánlja dusan felszerelt sirkőraktárát hazai és külföldi kőfajokban kivitelezve. A síremlékek művészi kivitelben, helybeli műtermemben készülnek és állandóan nagy választékban raktáromon tartom.

Modelleket és vázlatokat művészies szobrászati munkálatokról és díszemlékekről készítek és ezekkel gyorsan szolgálhatok.

Vállalom a kőfaragó szakba vágó összes munkákat, a temetőben elhelyezett régi sirkővek tartozását.

Raktáron tartok különféle burkoló lapokat, épület köveket, vízszűrő köveket, kőszűrőköveket stb.

Jutányos árak! Pontos kiszolgálás.
 933-358

Egy szép házhely
 Váralyai-utca 26. szám alatt
eladó
 Értekezhetni naponta délután 3 óra-
 kor tulajdonossal ugyanott.
 (1173-32)

Megérkezett a „Jézuska“
BENÓ TESTVÉREKHEZ,
Nagybecskerek.

Minden gyermek jöjjön ide, válassza ki magának azt a játékot, amit a JÉZUSKA neki hozzon, mert itt vannak felhalmozva mindazon szép játékok, amelyekkel a JÉZUSKA a jó gyermekeket meg fogja örvendeztetni.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A. féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmagasabb gyomor és altestbántalmak, gyomorféreg és gyomorfűrés, rögzült székeskő, májgáttalom, vértülség, aranyőr és a legkülönbözőbb női betegségek ellen a jules háziasszony évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.—
Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti és a Moll feliratú ónozat-al van zárva

Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalom csillapító bedörzselési szer közsérvény, csusz és meghülés egyéb következményeinél legismertebb népszerű

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona

Főszéktüldés

Moll A. gyógyszer. cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, I. Tuchlauben 9. szám.

Vidéki megrendések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek
A raktárban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni

880-X-49

XXIX-ik magyar királyi jótékony célú államsorsjáték

Ezen pénzsorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótékony célokra fog fordítani. Ezen sorsjátékok összesen 14885 nyereménye van melyeknek összes értéke 475.000 koronára rug készpénzben.

Főnyeremény 200.000 korona készpénzben.

továbbá:

1 főnyeremény	30000 K	20nyer	200 K	400 K
1 „	20000 „	40 „	150 „	6000 „
1 „	10000 „	100 „	100 „	10000 „
1 „	5000 „	200 „	50 „	10000 „
5 nyer.	1000 K	5000 „	2500 „	20 „
5 „	500 „	2500 „	1200 „	10 „
10 „	250 „	2500 „	14885 nyer.	összesen 475.000 K

Huzás visszavonhatatlanul 1911 évi december hó 14-én

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mellett a m. kir. lottójövedéki igazgatóságtól Budapesten (Várospalota) portómentesen küldetnek ezenkívül kaphatók valamennyi posta-, adó-, vám- és adóhivatalnál, az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohányüzemben és váltóüzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld.

988-66 M. kir. Lottójövedéki igazgató osz.

1162-22

Temesvári vásár - hirdemény.

Az idei Temesvári Szt. Miklós **ORSZÁGOS VÁSÁRT**

december hó 14-étől bezárólag dec. 18-áig fogják megtartani.

Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra dec. 14-étől, csütörtök reg. 5 órától kezdve van megengedve. Temesvár, 1911. évi november 15.

A városi főkapitányságtól:
Beé Ferenc, főkapitány.

Védjegy: „Horgony“.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziasszony, mely már sok év óta legjobb bedörzselésnek bizonyult közsérvény, csuszál és meghüléséknél.

Figyelemre méltó. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K.1.40 és K.2.— és ügyesülvén minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

D. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszához“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

A nagy karácsonyi vásár

Wehner György

divatárucégnél megkezdődött

a hol mindennemű célszerű ajándékok felnőttek és gyermekek részére

ocassio árban

eladás alá kerülnek. Kérem megtekinteni, minden vétel kényszer nélkül.

1121 522

Új zongora, harmonium és cimbalom-raktár

Nagybecskerek, Fő-utca Telefon 246.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy az eddig is jó hírnek örvendő üzletemet **zongora-, harmonium és cimbalom-raktárral** bővítettem ki, melynek megtekintésére a nagyérdemű közönséget **vételkényszer nélkül** tisztelettel meghívom.

A bécsi **Stingl Testvérek**-féle cs. és kir. udv. zongoragyárnak egyedüli képviselője, Nagybecskerek és Torontálmegye részére.

Zongora és harmonium-hangolások és javítások szakszerűen eszközeimnek.

A n. é. közönség szives támogatását kéri — kiváló tisztelettel

Lenhardt Antal 1179 53

Első torontáli hangszerkészítő és hangoló-műterme és raktára.

A tagok által eddig kölcsönösen biztosított tőke több mint 20 millió korona.

Gondoljatok jövőtökre!

„Bios“ Kölcsönös Segélyző Szövetkezet Temesváron, vezérképviselője: **Hercog Gyula Nagybecskerek.**

A „Bios“ Kölcsönös Segélyző Szövetkezet havi 1 korona és az alapszabály-szerű illetékek befizetés- ellenében

I. Életjáradék (nyugdíj) biztosítási osztályban

minden egyes tagjának halálesete után azonnal fizet **2000 koronát**, munkaképtelenség esetén pedig havi **50 korona** segélyt nyújt. 30 évi tagság után **minden egyes részjegyre** élethossziglani havi **50 korona** járadékot vagy **2000 korona** készpénzt biztosít.

II. Kiházasítási osztály leányok számára.

Ezen osztálynak tagja lehet **minden leány**, aki még 15 éves korát nem haladta túl. A biztosítási **rendes évi tagsági díjak** minden részjegy után a következők:

1 éves leányoké	K 8	8-9 éves leányoké	K 40
1-2 „	K 12	9-10 „	K 44
2-3 „	K 16	10-11 „	K 48
3-4 „	K 20	11-12 „	K 52
4-5 „	K 24	12-13 „	K 56
5-6 „	K 28	13-14 „	K 60
6-7 „	K 32	14-15 „	K 64
7-8 „	K 36		

Továbbá esetenként fizetendő kiházasítási járulékok:

1-3 éves leányoké	K 150
3-6 „	K 2—
6-9 „	K 250
9-12 „	K 3—
12-15 „	K 4—

III. Önállósítási osztály fiuk számára.

Ez az osztály tagjainak ugyanazokat az előnyöket nyújtja, mint a II. osztály nyújt **leánytagok** számára, azaz a különbséggel, hogy a tagoknak itt a **részjegyenkénti 2000 korona** csak 24 éves koruk betöltése, azaz nagykorúsításuk után lesz kifizetve.

Felvételi díjként minden egyes osztályban részjegyenként **egyszer s mindenkorra 10 korona** fizetendő.

Minden egyes tag **több részjeggyel** is csatlakozhatik a szövetkezethez.

Bővebb felvilágosításokat nyújt a vezérképviselő:

Hercog Gyula, Nagybecskerek, Mikszáth Kálmán-utca 2. szám.

Tagokat gyűjthet minden férfi és nő, foglalkozásra való tekintet nélkül. — Azok, kik a szövetkezetnek tagokat gyűjtene, tiszteletdíjban részesülnek. 1032-12.8

Ó H J A J I

Köhögés, rekedtség

és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásunk

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kítőnő izüek.

Doboza 1 és 2 korona. — Próbadoz 50 fillér.

Fő- és széktüldési raktár:

„NÁDOR“ gyógyszer-tár

Budapest, VI, Váci-körut 17.

Magfojt ez az átkozott köhögés!

É L J E N !

Egger-mellpasztillája csakhamar meggyógyított!

Kapható: Nagybecskereken: Kellner József, Kollarich Gábor, Losonczy Lehel, Nikolics Emil, Vági Sándor gyógytárakban és Mehlkuhn Dezső droguájában. Bégaszentgyörgyön: Szerdahelyi Károly gyógytárában.